

Nieuwsbrief Energie voor Kerken

(nummer 10, maart 2013)

Geachte heer, mevrouw,

In deze Nieuwsbrief informeren wij u over:

1. Soepele overgang naar Greenchoice
2. Stroomopwaarts: één factuur
3. Voorschotfactuur Greenchoice
4. Toolkit energiebesparing en duurzaamheid
5. Wat is mijn financiële voordeel?
6. De actuele energiemarkt in het kort
7. Reis Tanzania met Greenchoice

Bijlage I

Bijlage II

Bijlage III

1. Soepele overgang naar Greenchoice

Let op: stuur leveringscontract retour

Het overzetten van de aansluitingen van Dong naar Greenchoice is soepel verlopen. Omdat er in december nog veel aanmeldingen binnenkwamen, is het niet gelukt om iedereen per 1 januari over te zetten. Ook omdat nog niet alle leveringscontracten getekend retour zijn gestuurd.

Vermoedelijk komt dit omdat veel kerken nieuwe contactpersonen hebben. Bovendien denken deelnemers soms dat het ondertekenen van de commitmentverklaring tussen Hellemans Consultancy en de kerk voldoende is. Dit is echter niet het geval. Stuur daarom alsnog het leveringscontract van Greenchoice getekend op als u dit nog niet heeft gedaan.

2. Eén factuur voor levering en transport

Project Stroomopwaarts

Energieleveranciers moeten bepaalde taken van regionale netbeheerders overnemen. Dit project 'Stroomopwaarts' vereenvoudigt de administratieve processen voor de leverancier, netbeheerder en afnemer. Alle kleinverbruik gas- en elektriciteitsaansluitingen vallen onder de regeling.

Iedereen met één of meer kleinverbruikaansluitingen ontvangt binnenkort één factuur voor de kosten van zowel de levering als het transport van gas en elektriciteit. Eigenlijk zou deze werkwijze per 1 april ingaan, maar de ingangsdatum is tot nader order opgeschoven. Greenchoice werkt echter al langer met dit leveranciersmodel.

3. Waaruit bestaat de voorschotfactuur?

Greenchoice verstuurt net zoals andere energieleveranciers een voorschotfactuur. Waaruit bestaat deze nota eigenlijk? Een overzicht van de componenten en een uitleg over energiebelasting en opslag duurzame energie. (zie bijlage III)

1. Leveringskosten per kilowattuur/m³
2. Energiebelasting (zie bijlage III)
3. Opslag Duurzame Energie (zie bijlage III)
4. Transportkosten (netbeheerderskosten, geen uitleg))
5. BTW (geen uitleg)
6. Deelnamekosten Collectief Energie voor Kerken (geen uitleg)

4. Toolkit energiebesparing en duurzaamheid

Praktische handleiding met antwoorden

In het kader van dit collectieve inkoopproject wordt ook gewerkt aan een praktische en gebruiksvriendelijke handleiding. Vanuit het collectief komen namelijk veel vragen binnen over energiebesparing, duurzame productie en duurzaamheid. In de handleiding staan de antwoorden op de meest gestelde vragen. Voor meer complexe vragen blijven wij uiteraard bereikbaar.

De uitwerking van de handleiding bestaat uit de volgende onderdelen:

- **Benchmarktool:** Wij gaan het energieverbruik van uw gebouw vergelijken met het verbruik van andere gelijkwaardige gebouwen uit het collectief. U vult straks op onze website gegevens in over uw gebouw, het energieverbruik en het aantal vierkante meters. Daarna ziet u of u meer of minder verbruikt dan collega 's in het collectief, zodat u actie kunt ondernemen.
- **Handleiding:** In de handleiding behandelen wij een groot aantal onderwerpen zoals verlichting, verwarming, zonnepanelen, isolatie en beleidsmatige zaken zoals afvalbeleid en subsidiemogelijkheden, We geven zo op een objectieve manier de do's en don'ts aan voor uw bouwtype. Ook ziet u wat de financiële besparing en terugverdientijd is en hoe duurzaam elke maatregel is. Vervolgens bepaalt u zelf welke investering het beste past in uw beleid.
- **Projectassistent:** Indien de handleiding uw vragen niet beantwoordt, kunt u contact met ons opnemen. We beantwoorden uw vragen dan of verwijzen door naar de personen die dit op objectieve wijze kunnen.

Dit gehele project gebeurt in samenwerking met Kerk in Actie, onderdeel van de Protestantse Kerk. Binnenkort ontvangt u per e-mail meer details. Wij vragen u daarin ook om de gevraagde gegevens op onze website achter te laten. Hoe meer kerkbesturen meewerken, hoe beter wij in kaart brengen wat het energieverbruik is in de Nederlandse kerkelijke gebouwen.

5 Wat is mijn financiële voordeel?

Deze vraag wordt regelmatig gesteld maar het antwoord is pas te geven aan het einde van het collectief. Dan kan immers worden berekend wat men in het collectief heeft betaald, en wat men betaald zou hebben indien men bij de traditionele leverancier energie zou hebben afgenomen, indien men niet van acties gebruikt zou hebben gemaakt. Wat wel al gezegd kan worden is dat de

energieprijzen van het collectief Energie voor Kerken gebaseerd zijn op kale handelsprijzen (marktindex) waarop Greenchoice een zeer lage marge doorberekend die u als individuele afnemer niet kunt uitonderhandelen. Daarnaast zijn er natuurlijk ook nog een aantal andere voordelen van dit collectief en dat zijn:

- 100% groene stroom en 100% groen gas;
- 1 factuur voor levering en transport. Ook een verzamelaccount (1x per jaar) is mogelijk;
- een vast tarief in 2013 en 2014;
- Geen bandbreedtes op het totale volume in dit collectief
- Goede service: geen 0900 nummers maar persoonlijk contact
- Gedegen inkoopstrategie (de energie wordt niet in één keer ingekocht maar verdeeld over verschillende koopmomenten. Hiermee hanteren wij een risicomijdend inkoopgedrag)

6. Energie relatief voordelig

Op dit moment is de markt voor elektriciteit korte termijn (spotmarkt) en de toekomstmarkt (futuremarkt) relatief voordelig. De tarieven op de spotmarkt kunnen erg schommelen. Tarieven op de futuremarkt doen dit ook, maar wel minder omdat op deze markt met jaar- of kwartaalgemiddelde prijzen wordt gehandeld.

Lees verder in Bijlage I

7 Met Greenchoice naar Tanzania

Met onze nieuwe energieleverancier Greenchoice hebben we een reis naar Tanzania gemaakt. Daar zagen we dat Greenchoice de middelen die wij beschikbaar stellen voor aanplanten van bossen ook daadwerkelijk aan die projecten besteedt.

Voor ons is dat belangrijk, omdat wij met Greenchoice hebben afgesproken dat alle energie 100 procent groen moet zijn. Voor gas wordt dit gerealiseerd door aankoop van certificaten CO2 en het (laten) aanplanten van nieuwe bossen in zowel Afrika als Zuid-Amerika.

Meer over de reis naar Tanzania leest u in Bijlage II.

Meer informatie?

Wij actualiseren regelmatig onze website. Via digitale nieuwsbrieven houden we u op de hoogte van alle nieuwsfeiten over het collectief. Het is dus belangrijk om uw persoonlijke gegevens via de website actueel te houden en mutaties door te voeren. Heeft u meer vragen over Energie voor Kerken of de website? Bel Hellemans Consultancy: (030) 767 01 21 en vraag naar Sonja Boer. Reageren per mail kan ook: Boer@hellemansconsultancy.nl.

Met vriendelijke groet,

Hellemans Consultancy b.v.
Arjen Leenhouts en Sonja Boer

Bijlage I-Nieuwsbrief 10 : De actuele energiemarkt in het kort

ELEKTRICITEIT:

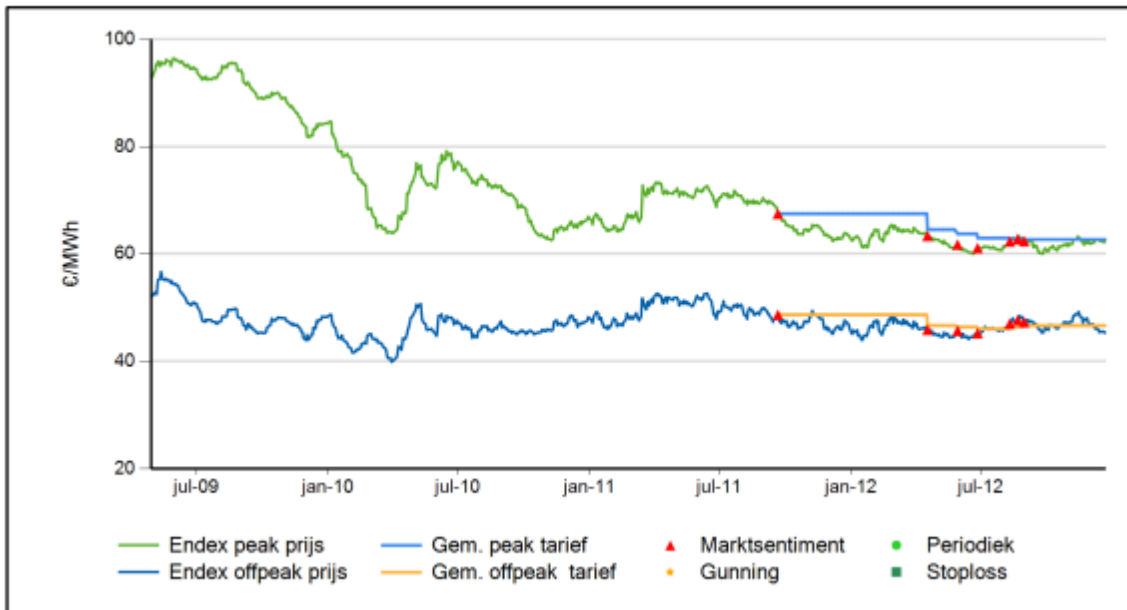
Op dit moment is de markt voor elektriciteit korte termijn (spotmarkt) en de toekomstmarkt (futuremarkt) relatief goedkoop. De tarieven op de spotmarkt kunnen erg schommelen. Dat geldt ook voor de futuremarkt, maar wel minder omdat daarop met jaar- of kwartaal gemiddelde prijzen wordt gehandeld. Momenteel kopen we op deze futuremarkt in (zie grafieken I en II) voor 2014. Voor 2013 staat alles al vast.

Het jaar 2014 kopen we in via verschillende 'klikjes' (deelaankopen, zie grafiek de rode driehoekjes). Elk driehoekje betekent een deelaankoop (klik) van de uiteindelijke 100% die we moeten fixeren voor 2014 en die we in september communiceren. In totaal is dat op dit moment ongeveer 34.000.000 kWh. Door het spreiden van de aankoop (niemand weet wat de toekomst ons brengt) beperken we het risico van bovengemiddelde aankoopmomenten. Hoe meer klikjes wij doen, hoe meer we het gemiddelde van de energiemarkt volgen.

Wel analyseren we natuurlijk de markt. Op dit moment heeft de elektriciteitsmarkt nog steeds een dalende trend, maar de politiek kan daarin snel verandering brengen. Als bijvoorbeeld Obama of Merkel iets roepen over energie in het algemeen werkt dit gelijk positief of negatief door op de prijzen in de handelsmarkt. Ook rampen zoals in Japan hebben een grote impact op de prijzen. Het advies op dit moment is wachten met volledige inkoop van elektriciteit.

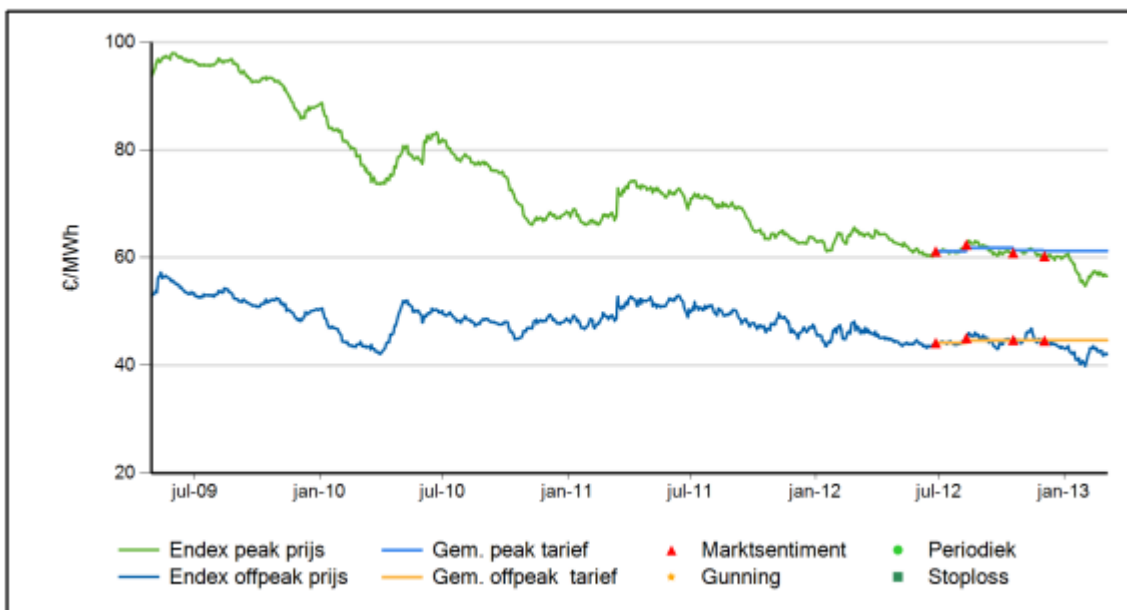
We praten nu met de energielcommissie ook over 2015 en 2016, vooral omdat de elektriciteitsmarkt op dit moment relatief goedkoop is. Hierover hoort u binnenkort meer.

CAL-13

Grafiek I (future tarieven voor 1 jaar vooruit: dus bijvoorbeeld 11 januari was de El. prijs (kaal=zonder opslag leverancier) voor piektarieven (groene lijn) ca. € 64/MWh = 6,4 €ct/kWh). Hier komen nog wel (uitonderhandelde) toeslagen bij.

CAL-14

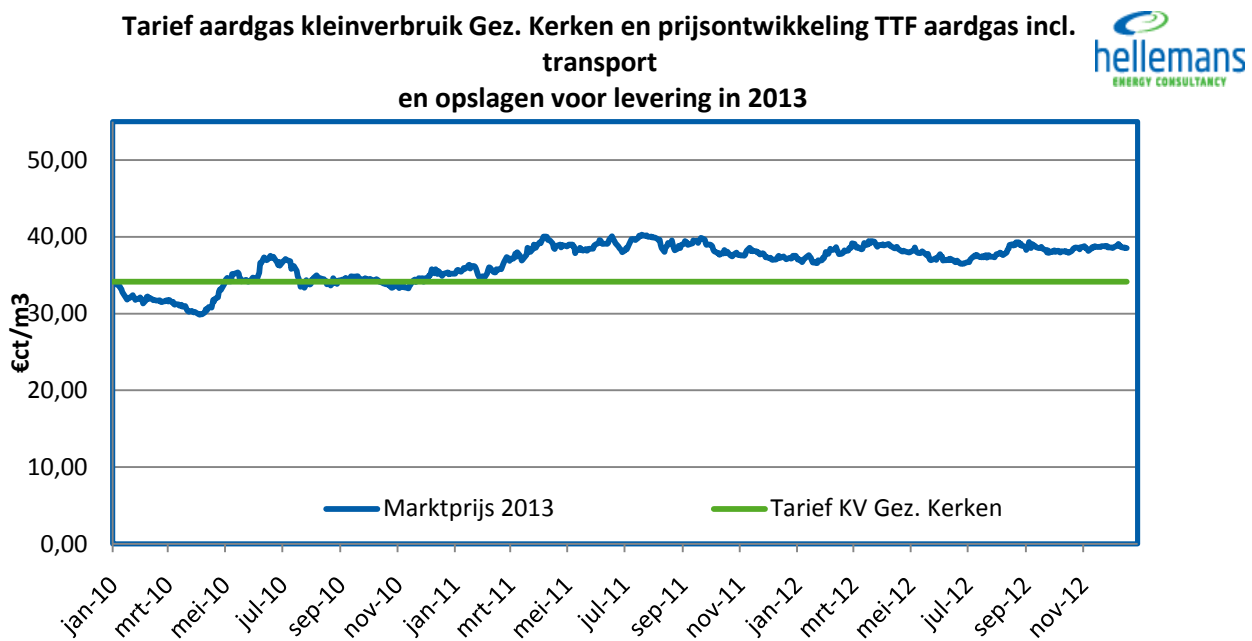

Grafiek II

AARDGAS:

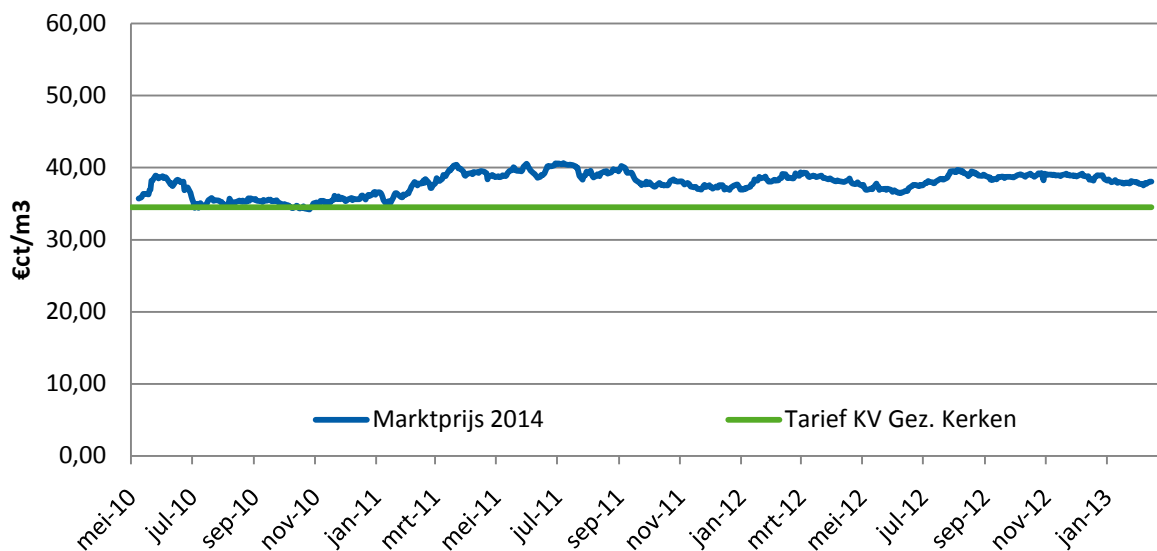
De aardgasmarkt kenmerkt zich momenteel door hoge tarieven (zie grafieken III en IV). Op deze prijzenindex is te zien dat de gasprijzen 'zijwaarts' bewegen. In de grafiek ziet u dat de prijzen op de handelsmarkt in 2013 hoger liggen dan wat u nu betaalt. Ook voor 2014 ziet u aan de groene lijn dat het ingekochte gas (20% tot nu toe) goedkoper is dan dat we op dit moment in de markt kunnen 'klikken'.

Voor gas is de prognose dat de prijzen naar beneden kunnen, zeker als we alleen naar vraag/aanbod (Fundamentals) kijken. Maar er zijn twee grote gasstromen die de prijs kunnen bepalen en dat is Scandinavisch en Russisch gas. LNG (vloeibaar gas) komt op dit moment niet naar Europa maar wordt naar Azië gevaren (daar ligt de gasprijs nog hoger). Het Schaliegas waarover zoveel wordt geschreven, zien we ook niet van de VS naar Europa komen, zeker niet voor 2017/2018. Wel zijn er ook in Europa proefboringen naar Schaliegas, waaronder in Polen en Spanje. Als deze gasproductie enige vorm aan gaat nemen, kan dit de gasprijs in Nederland drukken. Daarom zijn we voorzichtig met het vastklikken van gas voor de langere termijn.

Grafiek III

Tarief aardgas kleinverbruik Gez. Kerken (20% volume vastgelegd) en prijsontwikkeling TTF aardgas incl .transport en opslagen voor levering 2014

Grafiek IV

Bijlage II Nieuwsbrief 10: Reis Tanzania met Greenchoice

Greenchoice is sinds dit jaar de nieuwe energieleverancier van het collectief Energie voor Kerken. We hebben afgesproken dat alle energie 100% groen moet zijn. Voor gas realiseren we dit door de aankoop van certificaten CO2 en het (laten) aanplanten van nieuwe bossen in Afrika en Zuid Amerika.

Om vast te kunnen stellen of de middelen die voor het aanplanten van bossen beschikbaar zijn gesteld ook daadwerkelijk worden besteed aan het aanplanten van bos, nodigde Greenchoice ons uit om begin dit jaar een week projecten in Tanzania te bezoeken. Naast twee medewerkers van Greenchoice gingen twee vertegenwoordigers van ons energieadviesbureau Hellemans Consultancy en een afgevaardigde van de begeleidingscommissie Energie van het CIO-K (Commissie Kerkelijke Gebouwen van het Interkerkelijk Contact in Overheidszaken) mee.

Jos en Lineke Duindam van de stichting WAKK ontvingen ons in Tanzania. Dit zijn twee unieke personen die zich geheel belangeloos inzetten voor natuurherstel en het ondersteunen van de plaatselijke bevolking. Jos is eind jaren zeventig door CMC (nu Mensen met een Missie) uitgezonden om zusters in Tanzania te helpen bij het opzetten van een boerderij. Sindsdien is de band tussen Jos en Lineke en Tanzania steeds intenser geworden. Wij bezochten projecten die met de lokale bevolking zijn opgezet, bijvoorbeeld in scholen en ziekenhuizen. Dankzij het aanplanten van bomen rondom deze plaatsen herstelt de natuur zich daar en dat levert de lokale bevolking ook geld op. Naast een jaarlijkse vergoeding voor het goed onderhouden van de aangeplante bomen levert het later ook hout op. Door samenwerking met scholen leren kinderen van jongs af aan wat de waarde van de natuur is.

Tijdens een bezoek aan dit soort projecten krijg je een heel ander beeld dan vanuit het westen. Aanplanten van bos is bijvoorbeeld helemaal niet zo eenvoudig. Op de uitgeputte grond groeien de inheemse bomen niet, waardoor eerst dennenbomen moeten worden aangeplant om de grond langzaam meer vruchtbaar te maken. Daarna worden de dennenbomen langzaam vervangen door eerst snel groeiende inheemse bomen, waarna ze worden aangevuld met meer langzaam groeiende inheemse boomsoorten. Door de lokale bevolking bij dit soort projecten te betrekken, komen ook zij in beweging en starten ze met aanplanten van nieuwe stukken natuur.

Greenchoice heeft het aangedurfd om ook kleine lokale projecten te ondersteunen, waarmee ze de uitstoot van CO2 van ons collectief gedeeltelijk compenseren. Het mooie van deze projecten is naast de CO2-compensatie de betrokkenheid van de lokale bevolking. Het is niet een kwestie van alleen investeren in bosaanplanting, maar er ontstaat ook een langdurige relatie met de lokale bevolking die daarvan profiteert. Dit past wat mij betreft uitstekend bij de achtergrond van de deelnemers aan het collectief energie voor kerken.

De projecten die wij bezochten waren klein van opzet en compenseren natuurlijk niet de volledige CO2 uitstoot van 'ons' gas. Meer informatie over het compenseren van CO2 van gas vindt u op de website van Greenchoice in de rubriek 'groen gas'.

De middelen die Greenchoice mede namens ons collectief aan deze lokale projecten besteedt, zijn natuurlijk niet voldoende voor het ondersteunen van alle initiatieven van stichting WAKK. Mocht u zelf ook een steentje willen bijdragen aan projecten van deze stichting, dan kunt u contact opnemen met Jos en Lineke Duindam. Meer informatie over deze stichting op www.stichtingwakk.nl.

Jeroen Crajé, begeleidingscommissie Energie voor Kerken

Bijlage III Nieuwsbrief 10: Energiebelasting

Energiebelasting is de belasting die u over verbruikte energie betaalt. De overheid introduceerde de belasting in 1996 voor het stimuleren van zuiniger en bewust omgaan met energie. De energiebelasting wordt via de energierekening verrekend, waarna de energiemaatschappijen het bedrag afdragen aan de Belastingdienst.

De tarieven voor energiebelasting op elektriciteit en gas veranderen jaarlijks.

Aardgas per m3	Tarieven 2013 excl. BTW
0 t/m 5.000	€ 0,1862
5.001 t/m 170.000	€ 0,1862
170.001 t/m 1 miljoen	€ 0,0439
> 1 miljoen t/m 10 miljoen	€ 0,0157
Boven de 1 miljoen niet zakelijk	€ 0,0113
Boven de 1 miljoen zakelijk	€ 0,0113
Elektriciteit per kWh	Tarieven 2013 excl. BTW
0 t/m 10.000	€0,1165
10.001 t/m 50.000	€0,0424
50.001 t/m 10 miljoen	€0,0113
Boven de 10 miljoen niet zakelijk	n.b.
Boven de 10 miljoen zakelijk	n.b.

In percentages ziet dit er als volgt uit:

Elektriciteit

- 1^e schijf: 2,2% stijging
- 2^e schijf: 2,2% stijging
- 3^e schijf: 1,8% stijging
- 4^e schijf: geen verandering

Aardgas

- 1^e + 2^e schijf: 4,1% stijging (ten opzichte van gemiddeld tarief 1^e + 2^e schijf 2012)
- 3^e schijf: 9,8% stijging
- 4^e schijf: 9,5% daling

Ad 3. Wet Opslag Duurzame Energie

Nieuw sinds dit jaar is de Wet Opslag Duurzame Energie. Deze extra opslag op het energieverbruik, elektriciteit en aardgas moet de verhoging van het budget voor de Stimuleringsregeling Duurzame Energie (SDE+) financieren.

Burgers en bedrijven betalen vanaf 2013 de extra heffing over hun energierekening. De energieleverancier voert de opslag direct door in de maandfacturen. De opslag geldt voor grijze en groene energie. Net als bij de reguliere energiebelasting worden de staffels elk jaar opnieuw doorlopen. De opslag per energiesoort vindt u in onderstaande tabel:

Wet Opslag Duurzame Energie	Elektriciteit		Aardgas
0-10.000 kWh	0,0011 €/kWh	0-170.000 m ³	0,0023 €/m ³
10.000 – 50.000 kWh	0,0014 €/kWh	170.000 – 1.000.000 m ³	0,0009 €/m ³
50.000 – 10.000.000 kWh	0,0004 €/kWh	1.000.000 – 10.000.000 m ³	0,0003 €/m ³
meer dan 10.000.000 kWh	0,000017 €/kWh	Meer dan 10.000.000 m ³	0,0002 €/m ³

Wellicht heeft u recht op (gedeeltelijke) teruggave van de energiebelasting. Voor ANBI's (algemeen nut beogende instellingen) gelden bijvoorbeeld restitutiemogelijkheden tot 50 procent. Die vraagt u via de website van de Belastingdienst aan.